31977R2237

17.10.1977 ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ L 263/1

РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 2237/77 НА КОМИСИЯТА
от 23 септември 1977 година
за изменение на Регламент № 118/66/ЕИО относно формуляра на земеделски статистически отчет, използван за определяне на доходите на земеделските стопанства

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност,

като взе предвид Регламент № 79/65/ЕИО от 15 юни 1965 г. относно създаване на система за събиране на счетоводна информация за доходите и икономическата дейност на земеделските стопанства в Европейската икономическа общност (1), последно изменен с Регламент (ЕИО) № 2910/73 (2), и по-специално член 7 от него,

като има предвид, че Регламент № 118/66/ЕИО на Комисията от 29 юли 1966 г. (3), последно изменен с Регламент (ЕИО) № 3565/73 (4), уточни позициите, които следва да бъдат включени във формуляра на земеделски статистически отчет, използван за определяне доходите на земеделските стопанства;

като има предвид, че видът, определенията и представянето на счетоводните данни, събрани чрез формуляра на земеделския статистическия отчет с оглед определяне на доходите на земеделските стопанства, трябва да бъдат идентични, независимо от характеристиките на изследваните стопанства;

като има предвид, че вече е време да се приложи десетгодишният опит от системата за земеделска счетоводна информация, с цел да се преразгледат разпоредбите, отнасящи се до формуляра на земеделския статистически отчет, за да има по-голяма съпоставимост на счетоводните данни и те да се приведат в съответствие към променящите се потребности на Общата селскостопанска политика;

като има предвид, че трябва да се използват възможностите за подобряване обработката на счетоводните данни; като има предвид, че за тази цел следва да се въведе магнитната лента като носител за тези данни;

като има предвид, че за същите стопанства могат да възникнат трудности при попълването на отделни позиции, дължащо се на липсата на съответни данни в счетоводството на тези стопанства; като има предвид, че следователно, докато тези трудности продължават, трябва да се предприемат мерки за предотвратяване на всякакъв риск от неправилно тълкуване в случай, че тези отделни позиции не са попълнени;

като има предвид, че за да сведат до минимум недостатъците, произтичащи от привеждането в съответствие към формуляра на земеделския статистически отчет, новите разпоредби следва да се прилагат от началото на една и съща счетоводна година във всички държави-членки; като има предвид, че въпреки това е желателно, с оглед трудностите, които някои държави-членки могат да срещнат при осъществяването на привеждането в съответствие в рамките само на една година, да се предвиди възможност за тези държави-членки да отложат прилагането на новите разпоредби с една счетоводна година;

като има предвид, че мерките, предвидени в настоящия регламент са в съответствие със становището на Общностния комитет за системата за земеделска счетоводна информация,

(1) ОВ 109, 23.6.1965 г., стр. 1859/65.
(2) ОВ L 299, 27.10.1973 г., стр. 1.
(3) ОВ 148, 10.8.1966 г., стр. 2701/66
(4) ОВ L 361, 29.12.1973 г., стр. 84.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Видът счетоводни данни, който се предоставя във формуляра на земеделския статистически отчет, е съгласно установения в Приложение I. Съответните определения и указания са определени в Приложение II. Счетоводните данни се представят във формата, посочена в Приложение III.

Член 2

Настоящият регламент се прилага за първи път за счетоводните данни на счетоводната 1978 година, започваща през периода между 1 януари 1978 и 1 юли 1978 г.

Въпреки това, за Франция, Италия, Люксембург и Ирландия, тези разпоредби се прилагат за първи път за счетоводните данни на счетоводната 1979 година, започваща в периода между 1 януари и 1 юли 1979 г.

Член 3

Регламент № 118/66/ЕИО се отменя. Той се прилага в своята цялост към счетоводните данни за счетоводните години, предшестващи посочените в член 2, независимо от датата, на която тези данни са предадени на Комисията.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 23 септември 1977 година.

За Комисията

Finn GUNDELACH

Заместник-председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СХЕМА НА ФОРМУЛЯРА НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТАТИСТИЧЕСКИ ОТЧЕТ

За всяка позиция и колона от таблиците в настоящото приложение е необходимо да се прави справка с определенията и указанията, посочени в Приложение II. Номерата на колоните на тези таблици (номерата с дребен шрифт) са поредни номера на данни на магнитни ленти ([1]). Неразпределените номера са на разположение за по-нататъшно използване и трябва да се попълнят с нули.

A. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Номер на позиция и описание	Пореден номер
1. Номер на стопанство	
— област	1
— подобласт	2
— пореден номер на стопанството	3
2. Информация на компютърни записи	
— брой компютърни записи на стопанство	4
— пореден номер на записа	5
— брой групи от 10 данни относно производството (с изключение на животни)	6
— „Неразпределени“	7-30
3. Местонахождение на стопанството	31
4. Категория на стопанството	
— тип земеделие	32
— специализация	33
— „неразпределени“	34
— група размер	35
— „неразпределени“	36
5. Дата на приключване на сметките	37
— „неразпределени“	38
6. Необлагодетелствани райони	39
7. Напоявана използвана земеделска площ	40
8. Надморска височина	41
9. Дни паша на планински или други пасища, невключени в използваната земеделска площ	42
— „неразпределени“	43-47

([1]) Тези поредни номера се посочват системно, дори и за позиции, които никога не са попълвани (напр. Таблица K, колона площ за продукт 162 Краве мляко).

Б. ВИД СТОПАНИСВАНЕ НА ЗЕМЯТА

Номер на позиция и описание	Пореден номер
10. Използвана земеделска площ стопанисвана от собственика	48
11. Използвана земеделска площ под аренда	49
12. Използвана земеделска площ на изполица	50

В. РАБОТНА РЪКА

Номер на позицията и описание	Код (1)	Година на раждане (2)	Брой на годишните единици (3)	Отработено време годишно (часове) (4)
А. Постоянно заета неплатена работна ръка				
13. Стопанин/управител	51	52	53	54
14. Стопанин, който не е управител	55	56	57	58
15. Управител, който не е стопанин	59	60	61	62
	63	64	65	66
	67	68	69	70
	Брой лица			
16. Съпруг/а/и на стопанина/те	71	—	72	73
17. Други	74	—	75	76
Б. 18. Непостоянно и сезонно заета неплатена работна ръка	—	—	—	77
В. Постоянно заета платена работна ръка				
19. Управител	—	78	79	80
20. Други	—	—	81	82
Г. 21. Непостоянно и сезонно заета платена работна ръка	—	—	—	83

Г. БРОЙ И СТОЙНОСТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ЖИВОТНИ

Номер на позиция и описание	Оценка в началото на периода		Оценка в края на периода		Среден брой (5)
	Брой (1)	Стойност (2)	Брой (3)	Стойност (4)	
22. Еднокопитни животни	86	87	88	89	90
23. Телета за угояване	91	92	93	94	95
24. Други телета под една година	96	97	98	99	100
25. Мъжки говеда от една до две години	101	102	103	104	105
26. Женски говеда от една до две години	106	107	108	109	110
27. Мъжки говеда на две и повече години	111	112	113	114	115
28. Юници за разплод	116	117	118	119	120
29. Юници за угояване	121	122	123	124	125

Г. БРОЙ И СТОЙНОСТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ЖИВОТНИ *(продължение)*

Номер на позиция и описание	Оценка в началото на периода		Оценка в края на периода		Среден брой (5)
	Брой (1)	Стойност (2)	Брой (3)	Стойност (4)	
30. Млечни крави	126	127	128	129	130
31. Бракувани млечни крави	131	132	133	134	135
32. Други крави	136	137	138	139	140
33. Биволи под една година	141	142	143	144	145
34. Биволи от една до две години	146	147	148	149	150
35. Биволици от една до две години	151	152	153	154	155
36. Биволи на две и повече години	156	157	158	159	160
37. Биволици на две и повече години, които не са се отелвали	161	162	163	164	165
38. Биволици, които са се отелвали	166	167	168	169	170
39. Биволици на две и повече години	171	172	173	174	175
40. Женски овце за разплод	176	177	178	179	180
41. Други овце	181	182	183	184	185
42. Кози	186	187	188	189	190
43. Прасенца	191	192	193	194	195
44. Женски свине за разплод	196	197	198	199	200
45. Свине за угояване	201	202	203	204	205
46. Други свине	206	207	208	209	210
47. Пилета за угояване	211	212	213	214	215
48. Кокошки - носачки	216	217	218	219	220
49. Други домашни птици	221	222	223	224	225
50. Други животни	—	227	—	229	—

Д. ПОКУПКИ И ПРОДАЖБИ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

Номер на позиция и описание	Покупки на животни (1)	Продажби на животни (2)	Собствена консумация в домакинството на стопанството и плащания в натура (3)
51. Еднокопитни животни	231	232	233
52. Говеда	234	235	236
53. Биволи	237	238	239
54. Овце	240	241	242
55. Кози	243	244	245
56. Свине	246	247	248
57. Домашни птици	249	250	251
58. Други животни	252	253	254

Е. РАЗХОДИ

Номер на позиция и описание	Пореден номер
Разходи за работна ръка и машини	
59. Заплати и социални осигуровки	259
60. Външни услуги и наем на машини	260
61. Текущо поддържане на машините и оборудването	261
62. Горива и смазочни материали	262
63. Разходи за автомобили	263
Специфични разходи за животновъдството	
Закупена храна за:	
Тревопасни животни (еднокопитни, едър рогат добитък, овце, кози)	
64. Концентрирани фуражи	264
65. Груб фураж	265
66. *Свине*	266
67. *Домашни птици* и други дребни животни	267
Фуражи, произведени и използвани в земеделското стопанството:	
68. Тревопасни животни (еднокопитни животни, едър рогат добитък, овце, кози)	268
69. *Свине*	269
70. *Домашни птици* и други дребни животни	270
71. Други специфични разходи за животновъдството	271
Специфични разходи за растениевъдството	
72. Закупени семена и посадъчен материал	272
73. Семена и посадъчен материал, произведени и използвани в земеделското стопанство	273
74. Торове и подобрители на почвата	274
75. Препарати за растителна защита	275
76. Други специфични разходи за растениевъдството	276
77. Специфични разходи за лесовъдство	277
Общи разходи на земеделското стопанство	
78. Текущо поддържане на сградите и подобренията върху земята	278
79. Електроенергия	279
80. Горива за отопление	280
81. Вода	281
82. Застраховки	282
83. Данъци на земеделското стопанство и други налози	283
84. Други общи разходи	284

Е. РАЗХОДИ *(продължение)*

Номер на позиция и описание	Пореден номер
Разходи за земята	
85. Плащане на рента	285
86. Стойност на отдаване под наем на собствените активи	286
87. Застраховки на сградите на земеделското стопанство	287
88. Данъци и други разходи за земята и сградите	288
Платени лихви	
89. Платени лихви и финансови разноски, от които за:	289
90. Заеми за земя и сгради.	290
91. От които: за покупка на земя	291
92. Заеми за оборотен капитал и кредитори	292
93. Обща сума	293

Ж. ЗЕМЯ И СГРАДИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ, ОБОРУДВАНЕ И ОБОРОТЕН КАПИТАЛ

Номер на позиция и описание	Стойност на придобиване		Оценка в началото на периода (3)	Инвестиции		Продажби (6)	Амортизация (7)	Оценка в края на периода (8)
	Преди приспадането на субсидиите (1)	Субсидии (2)		Преди приспадането на субсидиите (4)	Субсидии (5)			
94. Селскостопанска земя и сгради	294	295	296	297	298	299	300	301
от които:								
95. Селскостопанска земя	302	303	304	305	306	307	308	309
96. Трайни насаждения	310	311	312	313	314	315	316	317
97. Подобрения върху земята	318	319	320	321	322	323	324	325
98. Сгради на земеделското стопанство	326	327	328	329	330	331	332	323
99. Разходи за придобиване	334	335	336	337	338	339	340	341
100. Горски масиви, вкл. дървен материал, маркиран за сеч	342	343	344	345	346	347	348	349
101. Машини и оборудване	350	351	352	353	354	355	356	357
102. Оборотен капитал	358	359	360	361	362	363	364	365
103. Обща сума	366	367	368	369	370	371	372	373

3. ЗАЕМИ

Номер на позиция и описание	Оценка в началото на периода				Оценка в края на периода			
	Общо (1)	От които за:			Общо (5)	От които за:		
		Земя и сгради		Оборотен капитал (4)		Земя и сгради		Оборотен капитал (8)
		Общо (2)	От които земя (3)			Общо (6)	От които земя (7)	
104. Дългосрочни и средносрочни заеми	374	375	376	377	378	379	380	381
105. Краткосрочни заеми и задължения	382	383	384	385	386	387	388	389
106. Общо	390	391	392	393	394	395	396	397

И. ДАНЪК ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ (ДДС)

Номер на позиция и описание	Пореден номер
107. Система на ДДС Подразделение на системата на ДДС	400 401
108. ДДС върху продажбите	402
109. ДДС върху покупките	403
110. ДДС върху инвестициите	404
111. Възстановено ДДС от данъчните власти	405

Й. БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОМОЩИ И СУБСИДИИ

Номер на позиция и описание	Код (1)	Сума
112. Безвъзмездни помощи и субсидии за животни и продукти	—	408
113. От които:		
20 „отворени“ кода, съответстващи на кодовете за въпросните категории животни (позиции от 51 до 58) и продукти (позиции от 120 до 311)	409 …	до … 448
114. Безвъзмездни помощи и субсидии за разходи	—	449
115. От които:		
10 „отворени“ кода, съответстващи на кодовете за въпросните разходи (позиции от 59 до 92)	450 …	до … 469
116. Безвъзмездни помощи и субсидии за животни	—	470
117. От които:		
5 „отворени“ кода, съответстващи на кодовете за категориите закупени животни (позиции от 51 до 58)	471 …	до … 480
118. Общо	—	481
119. От които: безвъзмездни помощи и субсидии за бедствия	—	482

(1) Да се въведат номерата на позициите за съответните категории животни, продукти и разходи.

К. ПРОДУКЦИЯ (с изключение на животните) (позиции от 120 до 311)

Продукт (код)	Видове култури	Липсващи данни	Площ	Продукция за счетоводната година	Запаси в нач. на периода	Продажби	Собствена консумация и плащания в натура	Запаси в края на периода	Вложени в дейността на стопанството
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
488	489	490	491	492	493	494	495	496	497
498	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)

(1) Последният пореден номер = 487 + (10 Х броя на въведените продукти).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОПРЕДЕЛЕНИЯ И УКАЗАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ФОРМУЛЯРА НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТАТИСТИЧЕСКИ ОТЧЕТ

I. Общи дефиниции и указания

а) Информацията във формуляра на земеделски статистически отчет следва да се отнася за отделно земеделско стопанство и за отделна отчетна година, състояща се от 12 последователни месеца.

б) Информацията във формуляра на земеделски статистически отчет се отнася изключително до земеделското стопанство. Тази информация се отнася за дейностите на самото стопанство и, ако е целесъобразно, към горското стопанство и туристическата дейност, свързани със стопанството. Нищо свързано с неземеделските дейности на стопанина или на неговото семейство, или с пенсия, лични сметки, собственост извън земеделското стопанство, индивидуално облагане, лични застраховки и т.н., не следва да се взема предвид при съставянето на формуляра на земеделско стопанство.

Когато производствените ресурси на стопанството (платена или неплатена работна ръка, машини или оборудване) се използват за увеличаване на дълготрайните активи (изработване или основни ремонти на оборудване, строеж, основен ремонт и дори разрушаване на сгради, засаждане или отсичане на плодни дървета), съответните разходи или предварителна оценка на тези разходи не следва да се включват в текущите разходи на стопанството. Във всички случаи разходите за работна ръка и отработените часове за създаване на дълготрайни активи следва да се изключат от разходите и информацията за положения труд. В изключителни случаи, ако някои разходи (с изключение на разходи за работна ръка), направени за създаването на дълготрайни активи, не могат да бъдат изчислени поотделно (например ползване на трактора на стопанството) и ако тези разноски са отнесени като разходи, предварителна оценка за всички такива разходи, направени за създаването на дълготрайни активи, следва да се въведе в позиция 181 (други продукти и приходи).

Във всички случаи, стойността на дълготрайните активи следва да се оцени по тяхната себестойност (включително стойността на платената и/или неплатената работна ръка) и следва да се добави към стойността на дълготрайните активи в позиции 94 до 101.

в) Данните, съдържащи се във формуляра на земеделско стопанство следва да се вземат от сметки, съставени от записи, извършвани системно и редовно през цялата счетоводна година.

г) Счетоводните данни се дават в паричен израз:

— или без ДДС,

— или с ДДС при условията, посочени по-долу (виж позиции от 107 до 111).

д) Счетоводните данни в паричен израз се посочват без безвъзмездните помощи и субсидиите. Под безвъзмездни помощи и субсидии следва да се разбират всякакви форми на пряка помощ от публични фондове, в резултат на които се получава специфичен приход (виж позиции от 112 до 119).

е) Данните във формуляра на земеделски статистически отчет следва да се дават в следните мерни единици и със следните степени на точност:

— стойности: в парични единици без десетични точки, с изключение на италианската лира, която се изразява в стотици лири,

— количества в натура: в квинтали (q = 100 кг) с изключение на яйцата, които следва да се отразяват в хиляди броя,

— площи: в ара,

— среден брой животни: до 1 знак след десетичната точка, с изключение на домашните птици, които следва да се отразяват с цели числа,

— работната ръка: до два знака след десетичната точка.

Установените позиции (виж Таблици от А до Й от приложение I), където не следва да се посочва нищо, се попълват нули. За продукти, въвеждани в Таблица К, нули се попълват в позициите, в които няма да се посочва нищо.

ж) След проверка, компютърният носител, съдържащ счетоводните данни от формуляра на земеделско стопанство следва да се изпрати с поверителна поща от органа за връзка до Европейската комисия, Генерална дирекция „Селско стопанство“, Управление за анализ на състоянието на земеделските стопанства.

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И УКАЗАНИЯ ОТНОСНО ОТДЕЛНИТЕ ПОЗИЦИИ ВЪВ ФОРМУЛЯРА НА ЗЕМЕДЕЛСКО СТОПАНСТВО

А. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

1. **Номер на стопанството**

За всяко стопанство, което подава данни, се определя номер, в момента, когато то е избрано за първи път. Стопанството запазва този номер постоянно за периода на включването си в системата за информация ([1]). Веднъж определен, номерът никога не се предоставя на друго стопанство.

Номерът на стопанството се състои от три групи указателни номера, както следва:

— код на областта (Виж приложение III към Регламент № 91/66/ЕИО),

— код на подобластта; избраните подобласти следва най-малкото да направят възможно идентифицирането на стопанствата, разположени в региони, които са взети под внимание за прилагането на Директива на Съвета 72/159/ЕИО относно модернизацията на земеделските стопанства (на Комисията трябва да се изпрати списък с подрайоните, като се дадат имената и кодовете),

— пореден номер на стопанството.

2. **Подробности, отнасящи се до компютърните записи**

Тъй като счетоводните данни за един стопанство може да запълнят един или повече компютърни записи (виж приложение III, параграф B(2)), трябва да се посочи общият брой на записите и поредният номер на всеки запис. Информацията, съответстваща на първите пет поредни номера, съставлява етикета на стопанството. Те се повтарят на челно място във всеки запис. Шестата единица информация на всяко стопанство дава броя на неделимите групи от 10 данни, всяка от които отговаря на произведен продукт (с изключение на животните).

3. **Местонахождение на стопанството**

Дава се номерът на съответната основна географска единица (за предпочитане община), в която се намира стопанството.

На Комисията трябва да се изпрати карта на тези единици с техните номера. Всички значителни промени в границите на тези географски единици трябва да се доведат до знанието на Комисията.

4. **Категория на стопанството**

Кодът на категорията на стопанството (сравни Приложение II към Регламент на Комисията № 91/66/ЕИО), в която то е било поставено в момента на избирането си за разглежданата счетоводна година.

5. **Дата на приключване на сметките**

Датата на приключване на счетоводната година, напр. 30.4.75 или 31.12.75.

6. **Необлагодетелствани райони**

Трябва да се посочи дали стопанството е разположено в област, която е предмет на Директивата на Съвета 75/268/ЕИО за полупланинско земеделие или земеделие в необлагодетелствани райони. В държавите-членки, където такива райони са счетени толкова малки по площ и малко на брой, че информацията не е от значение, се използва код (4).

([1]) В случай че стопанството претърпи основна промяна и, в частност, когато в резултат на тази промяна се обособят две отделни стопанства или е на лице сливане с друго стопанство, то може да бъде разглеждано като ново стопанство. В този случай, на това стопанство следва да се предостави нов номер. Когато в резултат на запазване на номера на дадено стопанство може да се стигне до объркване с друго отчетно стопанство (например при създаване на нови регионални подразделения), номерът следва да бъде променен. В този случай на Комисията следва да бъде изпратена таблица, посочваща съответствията на старите и новите номера.

1 = стопанството не е разположено в такива райони,

2 = стопанството е изцяло разположено в такива райони,

3 = стопанството е частично разположено в такива райони,

4 = не се прилага.

7. **Напоявана използвана земеделска площ**

Това е използвана земеделска площ, без парници и оранжерии, и която действително се напоява през годината с неподвижно или подвижно оборудване, независимо от използвания метод (пръскане, гравидачно напояване)

8. **Надморска височина**

Надморската височина трябва да се посочи със съответстващия номер на кода:

1 = по-голямата част от стопанството е разположена на < 300 м,

2 = по-голямата част от стопанството е разположена между 300 и 600 м,

3 = по-голямата част от стопанството е разположена на > 600 м,

4 = няма налични данни.

9. **Паша на планински или други пасища, невключени в използваната земеделска площ**

Броят (целият брой) на дните паша на животинските единици върху площи, които не са включени в използваната земеделска площ ([1]).

Б. ВИД ВЛАДЕНИЕ НА ИЗПОЛЗВАНАТА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ

10. **Използвана земеделска площ, стопанисвана от собственика**

Използвана земеделска площ (обработваема земя, ливади и постоянни пасища, трайни насаждения), на която земеделският стопанин е собственик, доживотен владелец или наемател на лизинг и/или използваната земеделска площ се стопанисва при същите условия.

11. **Използвана земеделска площ под аренда**

Използвана земеделска площ (обработваема земя, ливади и постоянни пасища, трайни насаждения), стопанисвана от лице, което не е собственик, доживотен владелец или наемател на лизинг и който използва посочената площ под наем за определен срок (арендата се плаща в пари или в натура; тъй като в повечето случаи е фиксирана предварително, тя обикновено не се променя в зависимост от резултатите на стопанството) и/или използвана земеделска площ, използвана при подобни наемни условия. Земята под аренда не включва площите, продукцията от които е закупена на зелено или която е наета под аренда за по-малко от една година ([2]).

12. **Използвана земеделска площ на изполица**

Използвана земеделска площ (обработваема земя, ливада и постоянно пасище, трайни насаждения), стопанисвана съвместно от предоставящия земята и изполичаря на базата на споразумение за изполица и/или използвана земеделска площ, стопанисвана при същите условия.

([1]) Ден паша за животинска единица е единица, еквивалентна на еднодневна паша от една млечна крава или един кон на възраст над две години. Дните паша на едър рогат добитък и коне, които са на възраст под 2 години, кози и овце се превръщат в дни паша на животински единици чрез съответно прилагане на коефициентите 0,5, 0,2 и 0,15.

([2]) Платените суми за покупката на продукция на зелено или за наемането на земя под аренда за по-малко от една година следва да се посочат в позиции от 65 до 67 (закупени храни) в случай на пасище или фуражни култури и в позиция 76 (други специфични разходи за растениевъдството) в случай на продаваеми култури (продукти, които обикновено са търгуеми).
Продуктите на продаваемите култури, закупени като продукция на зелено или произлизащи от земя, наета под аренда за по-малко от една година, следва да се посочат без уточняване на въпросната площ (сравни указанията относно площта, колона 4, Таблица К).

B. РАБОТНА РЪКА

Под работна ръка се има предвид всички лица, които са били ангажирани да работят в земеделското стопанство през счетоводната година ([1]) (виж по-долу). Това обаче не включва лицата, които са работили от името на друго лице или предприятие (земеделска работа по договор, разходите по който влизат в разходите на стопанството).

Разграничават се следните категории работна ръка:

A. **Постоянно заета неплатена работна ръка**

Неплатена работна ръка или работна ръка, получаваща по-малко възнаграждение (в пари или в натура) от обичайно заплащаната сума за направените услуги ([2]) и която по време на счетоводната година е участвала в работата на стопанството (извън обичайните почивни дни) най-малко един пълен работен ден всяка седмица ([3]) :

Разграничават са следните подкатегории:

13. *Стопанин/управител* ([4]) ([5])

Лице, което поема икономическата и правната отговорност за стопанството и се занимава с неговото ежедневно управление.

14. *Стопанин, който не е управител* ([5])

Лице, което поема икономическата и правната отговорност за стопанството, без да се занимава с ежедневното му управление.

15. *Управител, който не е стопанин* ([5])

Лице, което се занимава с ежедневното управление на стопанството, без да поема икономическа и правна отговорност за него.

16. *Съпруг/а/и на стопанина/те* ([6])

17. *Друга постоянно заета неплатена работна ръка* ([6])

Постоянно заета неплатена работна ръка, невключена в предходните позиции.

([1]) В случай на взаимна помощ между стопанства, когато тази помощ се състои в обмен на работа, получената помощ, еквивалентна по принцип на предоставената помощ, времето, отработено от работната ръка на стопанството и всички съответни заплати се упоменават във формуляра на земеделско стопанство.
Понякога получената помощ се компенсира с друг вид помощ (напр. получената помощ се компенсира с предоставяне на машини). Когато обменът на услуги е в ограничен мащаб, във формуляра на земеделското стопанство не се посочва нищо (в горния случай, получената помощ не се посочва в Работна ръка; разходите за механизация обаче включват разходите, съответстващи на предоставянето на машини).
В изключителни случаи, когато обменът на услуги е в широк мащаб, процедурата е една от следните:
а) получената помощ под формата на работа се компенсира от друг вид услуга (напр. предоставяне на машини): полученото работно време се записва като платена земеделска работа (позиции 20 и 21 в зависимост от това дали работната ръка е наета в земеделското стопанство постоянно или на друга база; стойността на предоставената помощ се записва и като производство в съответните позиции (при този пример: позиция 177: „Работа по договор за други, вкл. наемане на машини“), и като разход (позиция 59 „Заплати и социални осигуровки“);
б) предоставената помощ под формата на работа се компенсира от друг вид услуги (напр. използването на машини): при тази ситуация предоставеното работно време и съответните заплати не се вземат предвид стойността на получените услуги се записва като производствен разход в съответната категория (в този пример: позиция 60 „Работа по договор и наемане на машини“).

([2]) Такова плащане не би трябвало да се включва в разходите на земеделското стопанство.

([3]) Лице, което е наето постоянно, но което, поради специални причини, е било ангажирано в земеделското стопанство само за ограничен период през счетоводната година, се въвежда въпреки това (за броя на часовете, които са действително отработени) като постоянно наета работна ръка.
Могат да възникнат следните случаи или подобни на тях:
а) специални производствени условия в земеделското стопанство, за които не се изисква труд през цялата година: напр. стопанства за маслини или лозя и стопанствата, специализирани в угояването на животни или в производството на плодове и зеленчуци на открито;
б) отсъствие от работа извън редовните почивни дни, напр. военна служба, болест, злополука, майчинство, продължителен отпуск и др.;
в) идване в стопанството или напускането му;
г) тотално спиране на работата в стопанството поради причини, свързани с бедствия (наводнение, пожар и др.).

([4]) В случай на изполица, изполичарят се посочва като стопанин/управител.

([5]) Изпълняваната функция е посочена с цифров код в колона 1, т.е.
1 = стопанин/управител,
2 = стопанин, който не е управител,
3 = управител, който не е стопанин.
В случай, че стопанството е дружество (юридическо лице) номерът на кода е 9.
Когато функцията се извършва от няколко лица (напр. двама братя, баща и син, …….) всеки един се записва в низходящ ред на отговорност; в случай на еднаква отговорност, се използва низходящ ред по възраст. Така данните, отнасящи се до лицето, поемащо най-голямата отговорност се записват в позиции от 51 до 54; онези данни, които се отнасят до лицето, което е следващо по отговорност - в позиции от 55 до 58 и т.н.

([6]) Трябва да се посочи броят на лицата в тази категория работна ръка (колона 1). Когато има няколко стопани, може да има повече от един/една съпруг/а.

Б. 18. **Непостоянно заета и сезонна неплатена работна ръка**

Неплатената работна ръка, която не е работила редовно в стопанството през счетоводната година, се сумира в тази позиция.

В. **Постоянно заета платена работна ръка**

Платената работна ръка (в пари или в натура), на която се заплаща по обичайната тарифа за предоставените услуги и която през счетоводната година (с изключение на редовните почивни дни) е работила за стопанството най-малко един пълен работен ден седмично.

Трябва да се посочат следните подкатегории:

19. *Управител на земеделското стопанство*

Лице, което е на заплата и което се занимава с ежедневното управление на стопанството.

20. *Други*

Всяка постоянно заета платена работна ръка (с изключение на управителя на стопанството, който е на заплата) се сумира в тази позиция.

Г. 21. **Непостоянно и сезонно заета платена работна ръка**

Платена работна ръка, която не е работила постоянно в стопанството през счетоводната година (вкл. работа на парче) се сумира в тази позиция.

Всяка позиция включва следните данни:

Година на раждане (колона 2)

Годината на раждане трябва да се посочи само за стопанина/те и/или управителя/те (категории от 13 до 15 и 19), като се записват последните две цифри от годината.

Общо работна сила: брой на годишните единици (колона 3)

Общият брой на постоянно заетите работници се изразява в брой годишни единици. Лице, което прекарва цялото си годишно работно време в стопанството (работник на пълен работен ден) представлява „годишна единица“, дори ако действително отработеното от него време надхвърля обичайното годишно работно време в разглеждания регион и в същия тип стопанство. Лице, което не работи през цялата година в стопанството, се представя като част от една „годишна единица“.

„Годишната единица“ на всяко такова лице се получава, като се раздели действително отработеното от него време през годината на обичайно отработеното време през годината на работник на пълен работен ден в разглеждания регион и в същия тип стопанство ([1]).

Отработено време (колона 4)

Отработеното време следва да се посочи в часове. То трябва да посочва времето, което действително е посветено на работата в стопанството ([1]).

Отработеното време от работещите, наети за извършване на определена работа, се изчислява, като се раздели общата сума, платена за работата, на часовото възнаграждение на работник, нает на почасова база.

([1]) Когато едно лице е неспособно да изпълнява нормалните си задължения (както действа работник в разцвета на силите си) – напр. поради нетрудоспособност – общото работно време за такова лице се приравнява към съответната част; даденото работно време трябва да отговаря на часовете, които биха били взети от здраво лице за извършване на работата.

Работа в земеделското стопанство

Работата в земеделското стопанство включва цялата работа по организацията, надзора и изпълнението, както физически труд, така и административна работа, извършени във връзка с нормалното функциониране на стопанството, напр.:

— организация и управление (покупки и продажби на стопанството, водене на счетоводни книги и др.);

— работа на полето (оран, сеитба, прибиране на реколтата, поддържане на овощна градина и др.);

— животновъдство (приготвяне на храната, хранене и паша на животните, издояване, грижа за животните и др.);

— складиране, подготовка за пазара и преработка в земеделското стопанство (силажиране, вършитба, опаковане и др.);

— работа по поддържане на сградите, машините, оборудването, оградите, каналите и др.;

— транспорт за работната ръка на стопанството и транспорт, извършен от нея;

— друга работа, пряко свързана с работата на стопанството:

  — лесовъдна работа (в горските масиви, включени в земеделското стопанство),

  — работа, отнасяща се до туризма (поддържане на къмпинг, спортни площадки или площадки за отдих, съоръжения за езда, отдаване под наем на къщи за летуване и др.), където тези дейности са спомагателни и се припокриват с работата на стопанството до такава степен, че на практика е невъзможно разделянето на туристическите дейности от земеделска работа на стопанството ([1]).

  — извънредна работа по договор за други лица или предприятия, извършена с оборудване на стопанството (плащането за тази работа се включва в продукцията на стопанството).

В работата на стопанството не се включва следното:

— работа за създаване на дълготрайни активи (строителство или основен ремонт на сгради или машини, засаждане на овощни градини, разрушаване на сгради, отсичане на плодни дървета и др.),

— работата, извършена за домакинството на стопанина или управителя,

— специфични дейности като присъствие на професионални срещи, бизнес пътуване, посещения на пазари, извън тези за покупка или продажба на стоки за стопанството и др.

Г. БРОЙ И СТОЙНОСТ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ЖИВОТНИ

Следва да се разграничат следните категории животни:

22. ЕДНОКОПИТНИ ЖИВОТНИ (всички възрасти)

    Включват се състезателни и ездитни коне

23. ТЕЛЕТА ЗА УГОЯВАНЕ

    Телетата за угояване обикновено се колят преди навършването на 5 месеца.

24. ДРУГИ ТЕЛЕТА ПОД 1 ГОДИНА

25. МЪЖКИ ГОВЕДА ОТ ЕДНА ДО ДВЕ ГОДИНИ

26. ЖЕНСКИ ГОВЕДА ОТ ЕДНА ДО ДВЕ ГОДИНИ

    С изключение на женските говеда, които са се отелвали

27. МЪЖКИ ГОВЕДА НА ДВЕ И ПОВЕЧЕ ГОДИНИ

([1]) В този случай приходите и производствените разходи, свързани с туризма се включват в продукти (виж позиция 179) и производствени разходи на стопанството съответно.

28. ЮНИЦИ ЗА РАЗПЛОД

Женски говеда, на две и повече години, които още не са се отелвали и са предназначени за разплод

29. ЮНИЦИ ЗА УГОЯВАНЕ

Женски говеда на две и повече години, които още не са се отелвали и не са предназначени за разплод.

30. МЛЕЧНИ КРАВИ

Женски говеда, които са се отелвали (вкл. и тези под две години) и които се отглеждат изключително или основно за производство на мляко за човешка консумация или за преработка като млечни продукти.

31. БРАКУВАНИ МЛЕЧНИ КРАВИ

Млечни крави след тяхната последна лактация.

32. ДРУГИ КРАВИ

1. Женски говеда, които са се отелвали (вкл. тези под две години) и които са отглеждани изключително или основно за производство на месо, и чието мляко не се използва за човешка консумация или преработка като млечни продукти;
2. Крави за работа;
3. Бракувани други крави (угоявани или неугоявани преди заколването).

33. БИВОЛИ ПОД ЕДНА ГОДИНА

34. БИВОЛИ ОТ ЕДНА ДО ДВЕ ГОДИНИ

35. БИВОЛИЦИ ОТ ЕДНА ДО ДВЕ ГОДИНИ

С изключение на биволиците, които са се отелвали.

36. БИВОЛИ НА ДВЕ И ПОВЕЧЕ ГОДИНИ

37. БИВОЛИЦИ НА ДВЕ И ПОВЕЧЕ ГОДИНИ, КОИТО НЕ СА СЕ ОТЕЛВАЛИ

Биволици на две и повече години, предназначени за производство на мляко, които още не са се отелвали.

38. БИВОЛИЦИ, КОИТО СА СЕ ОТЕЛВАЛИ

Биволици, които са се отелвали (вкл. и тези под две години), предназначени за производство на мляко.

39. ДРУГИ БИВОЛИЦИ НА ДВЕ И ПОВЕЧЕ ГОДИНИ

Биволици на две и повече години, неизброени по-горе.

40. ЖЕНСКИ ОВЦЕ ЗА РАЗПЛОД

Женски овце на една и повече години, предназначени за разплод.

41. ДРУГИ ОВЦЕ

Овце от всички възрасти, с изключение на женските овце на 1 година и повече за разплод.

42. КОЗИ (всички възрасти)

43. ПРАСЕНЦА

Прасенца до 20 кг живо тегло.

44. ЖЕНСКИ СВИНЕ ЗА РАЗПЛОД

Женски свине за разплод от 50 и повече кг, с изключение на предназначените за клане (вж. позиция 46 „Други свине“)

45. СВИНЕ ЗА УГОЯВАНЕ

Свине за угояване от 20 и повече кг живо тегло, с изключение на бракуваните свине-майки и нерезите (виж позиция 46 „Други свине“).

46. ДРУГИ СВИНЕ

Свине от 20 и повече кг живо тегло, с изключение на женските свине за разплод (вж. позиция 44) и свине за угояване (виж позиция 45).

47. ПИЛЕТА ЗА УГОЯВАНЕ ([1])

С изключение на кокошките-носачки и бракуваните кокошки.

48. КОКОШКИ НОСАЧКИ ([1])

Включващи ярките, кокошките-носачки и бракуваните кокошки-носачки. Ярките са млади кокошки, които още не са започнали да мътят.

49. ДРУГИ ДОМАШНИ ПТИЦИ (патици, пуйки, гъски, токачки) ([1])

50. ДРУГИ ЖИВОТНИ

Следните данни се дават за всяка категория животни:

Оценка в началото на периода (колони 1 и 2)

— *брой* (колона 1)

Броят на животните, принадлежащи на стопанството в началото на счетоводната година, независимо дали са били в стопанството по това време или са били временно извън него.

— *стойност* (колона 2)

Стойността на животните, принадлежащи на стопанството в началото на счетоводната година, определена на базата на цените, преобладаващи по това време.

Оценка в края на периода (колони 3 и 4)

— *брой* (колона 3)

Броят на животните, принадлежащи на стопанството в края на счетоводната година, независимо дали са били в стопанството по това време или са били временно извън него.

— *стойност* (колона 4)

Стойността на животните, принадлежащи на стопанството в края на счетоводната година, определена на базата на цените, преобладаващи по това време.

Среден брой (колона 5)

Средният брой се изразява до една десетична точка, с изключение на домашните птици, където следва да се дават цели числа. Всяка единица добитък се отнася до наличието на едно животно в стопанството за една година. Животните се преброяват съразмерно с продължителността на периода, през който са били в стопанството през годината.

Средният брой се определя или чрез периодични инвентаризации, или чрез записване в деня на докарването и откарването на животните. Той включва всички животни, които са в стопанството, включително отгледаните или угоените животни по договор ([2]), както и животните, взети или отдадени за подслоняване и хранене срещу определено заплащане, за периода на годината, през който те са в стопанството.

([1]) Не се включват малките пилета.

([2]) Животните, които не принадлежат на стопанството, но са отгледани или угоени в него по такъв начин, че дейността съставлява просто предоставена услуга от стопанина, който не поема финансовият риск, обичайно свързан с развъждане или угояване на такива животни.

Д. ПОКУПКИ И ПРОДАЖБИ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

Определени са следните категории:

51. Еднокопитни животни

52. Говеда

53. Биволи

54. Овце

55. Кози

56. Свине

57. Домашни птици

58. Други животни

Следните данни се посочват за всяка категория животни:

Покупки на животни (колона 1)

Общите покупки на животни през счетоводната година (вкл. разходите за закупуването). Свързаните с тях безвъзмездни помощи и субсидии не се приспадат от тези покупки, а се посочват в позиция 116 (виж указанията за тази позиция).

Продажби на животни (колона 2)

Общите продажби на животни през счетоводната година. Свързаните с тях безвъзмездни суми и субсидии не се включват в общите продажби, а се посочват в позиция 112 (виж указанията за тази позиция). Когато маркетинговите разходи, ако има такива, са известни, те не се приспадат от общите продажби, а се дават в позиция 71 („Други специфични разходи за животновъдство“).

Собствена консумация и плащане в натура (колона 3)

Стойността на животните, консумирани от домакинството на земеделското стопанство или използвани за заплащане в натура през счетоводната година, изчислена по цени към момента на потреблението.

Е. РАЗХОДИ

Разходите на земеделското стопанство (в пари или в натура) се отнасят до „потреблението“ на средствата за производство (вкл. използването им от земеделското стопанство) по отношение реализацията на продукцията на стопанството през счетоводната година или до „потреблението“ на тези ресурси през счетоводната година. Когато някои разходи се отнасят частично до частно ползване и частично до разходи на земеделското стопанство (напр. електроенергия, вода, отопление и течни горива за двигателите и др.), само вторите се включват във формуляра на земеделското стопанство. Делът на разходите на частните автомобили, съответстващ на използването им за целите на стопанството, трябва също да се включи.

При изчисляване на разходите, отнасящи се до продукцията през счетоводната година, закупените материали и собствената продукция, вложена в дейността на земеделското стопанство през годината следва да се коригират с измененията в стойността в началото и в края на периода (включително незавършеното производство на есенни култури). За всяка позиция, за която това се отнася, направените разходи за материали и собствената продукция, вложена в дейността на стопанството, трябва да се посочат отделно. Разходите, отнасящи се до „потреблението“ на основен капитал са представени чрез амортизация ([1]), следователно разходите по придобиване на основен капитал не трябва да се третират като разходи на земеделското стопанство. Разходите по разходните позиции, компенсирани през счетоводната година или по-късно (напр. ремонт на трактор в резултат на злополука, покрит от застрахователна полица

([1]) За указанията по амортизацията виж позиции от 94 до 103.

или задължение на трета страна) не трябва да влизат в разходите на стопанството, а съответните постъпления не трябва да се включват в сметките на стопанството.

Постъпленията от препродажба на закупени материали трябва да се приспаднат от съответстващите разходи.

Безвъзмездните помощи и субсидии, свързани с разходите, не се приспадат от съответните разходни пера, а влизат в позиция 114 (виж указанията, отнасящи се до тази позиция) ([1]).

Разходите също включват и всякакви разноски за покупки, свързани с всяко едно разходно перо.

Разходите се класифицират както следва:

59. **Разходи за заплати и социални осигуровки за платената работна ръка**

Тази позиция включва следното:

— заплати и възнаграждения, действително изплатени в пари или в натура, независимо от базата на възнаграждението (извършена работа или работа на час), с приспадане на всички социални осигуровки, платени на стопанина като работодател за компенсиране плащането на заплатата, която не отговаря на действително извършената работа (напр. отсъствие от работа, поради злополука, професионално обучение и др.),

— заплати и възнаграждения в натура (напр. квартира, храна, подслон, продукция на стопанството и др.),

— премии за производителност или квалификация, подаръци, парични подаръци, парични възнаграждения при пенсиониране, участие в разпределението на печалбите,

— други разходи, свързани с работната ръка (разходи по назначаването на персонал),

— плащания на социални осигуровки, които внася работодателят, както и платените от него осигуровки от името или вместо служителя,

— застраховка „трудова злополука“.

Личните разходи за социално осигуряване и застраховка на стопанина не трябва да се разглеждат като разходи на земеделското стопанство.

Сумите, получени от неплатените работници (които по дефиниция са по-ниски от нормалната заплата – виж дефиницията за неплатен труд) не трябва да се включват в статистическия отчет на стопанството.

Отпусканите суми (в пари или в натура), изплатени на пенсионираните платени работници, които вече не са наети в стопанството, не трябва да се посочват в тази позиция, а в „Други общи разходи на земеделското стопанство“.

60. **Външни услуги и наемане на машини**

Тази позиция включва следното:

— общите разходи във връзка с работата в земеделското стопанство, изпълнявана от селскостопански предприемачи. Сумата обикновено включва плащане за използването на оборудване и персонал и, в зависимост от работата, разходите за употребените материали (напр. препарати за растителна защита); когато въпросната сума е известна, тя се приспада от позиция „Външни услуги“ и влизат в съответната позиция (напр. препарати за растителна защита),

— разходите за наемане и лизинг на машините, управлявани или използвани от работната ръка на земеделското стопанство.

61. **Текущо поддържане на машините и оборудването**

Текущо поддържане на машините и оборудването, както и незначителни ремонтни работи, незасягащи пазарната стойност на актива (разходи за ремонт, разходи за резервни части и др.).

Това перо включва покупките на второстепенно оборудване, разходи за седла и конски подкови, покупка на гуми, парници, защитно облекло за нехигиенична работа, обикновени препарати за почистване на

([1]) Безвъзмездните помощи и субсидии за инвестиции са посочени в позиции от 94 до 103.

оборудването ([1]) и делът на разходите за частни автомобили, съответстващ на използването им за целите на земеделското стопанство (виж също позиция 63).

Основният ремонт, който повишава стойността на актива по отношение на стойността му преди ремонта, не се включва в тази позиция (виж също указанията за амортизацията по-долу).

62. **Горива и смазочни материали**

Тази позиция включва също делът на разходите за горива и смазочни материали за частните автомобили, съответстващ на използването им за целите на земеделското стопанство (виж също позиция 63 по-долу).

Когато петролните продукти се използват и като моторни горива, и като горива за отопление, общата сума се разделя на две позиции:

62. „горива и смазочни материали“,

80. „горива за отопление“.

63. **Разходи за автомобили**

Когато съотношението на разходите на земеделското стопанство на частните автомобили се изчислява условно (напр. фиксирана сума за километър), тези разходи се посочват в тази позиция.

Храни за животните

Храните се разделят на закупени от стопанството и собствено произведени и използвани.

Закупените храни включват минерални соли, млечни продукти (закупени или върнати в стопанството) и продукти за съхранение и складиране на храните за животни, както и разходите за подслоняване и хранене на животни срещу заплащане, за използване на общи пасища и терени за паша, които не са включени в използваната земеделска площ, и за наемане на терени за фураж, невключени в използваната земеделска площ. Закупената сламена постеля и слама се включват също в закупените продукти.

Храните, закупени за тревопасните животни, се подразделят на концентрирани фуражи ([2]) и груб фураж (вкл. разходите за подслоняване и хранене на животни срещу заплащане и разходите за използването на общи пасища, терени за паша и за фураж, невключени в използваната земеделска площ, както и закупените сламени постели и слама) ([3]).

Фуражите, произведени и използвани в земеделското стопанство включват продаваеми продукти на стопанството, използвани като фуражи (вкл. мляко и млечни произведения, но с изключение на млякото, консумирано от сукалчетата, което не се взема под внимание). Сламените постели и сламата, произведени в стопанството, се включват само, ако те са продаваем продукт във въпросния регион и година.

Трябва да се даде следното разпределение:

Закупени храни за:

Тревопасни животни (еднокопитни животни, едър рогат добитък, овце, кози)

64. Концентрирани фуражи

65. Груб фураж

66. *Свине*

67. *Домашни птици и други дребни животни*

Собствени фуражи, използвани от стопанството за:

68. *Тревопасни животни* (еднокопитни животни, едър рогат добитък, овце, кози)

([1]) Препарати, използвани за почистване на оборудването за животновъдството (напр. доилно оборудване) се записват в позиция 71 (Други специфични разходи за живоновъдството).

([2]) Позиция „Концентрирани фуражи“ включва по-специално кюспета, комбинирани храни, зърнени храни, дехидратирана трева (на брашно или гранули), сух пулп от захарно цвекло, рибено и месно брашно, мляко и млечни продукти, минерали и продукти за съхранение и складиране на такива храни.

([3]) Разходи за работата, извършена от селскостопанските предприемачи за производството на груб фураж, напр. силаж, влизат в позиция 60 „Външни услуги“.

69. *Свине*

70. *Домашни птици* и други дребни животни

71. **Други специфични разходи за животновъдството**

Всички разходи, пряко свързани с животинската продукция, за които няма отделно място в позициите за другите разходи: ветеринарни такси, лекарства, естествено осеменяване, изкуствено осеменяване, кастрация, тестове за млякото, абонамент и регистрация в племенни книги, препарати за почистване на оборудването за животните (напр. доилно оборудване) [1], опаковъчни материали за животински продукти, материали за преработка на животинските продукти, разходи за складиране и за подготовка на животинските продукти на стопанството за пазара, направени извън стопанството, маркетингови разходи за животинските продукти на стопанството, извънредни покупки, допълващи продукцията на стопанството (напр. мляко), преработени в стопанството и др.

72. **Закупени семена и посадъчен материал**

Всички закупени семена и посадъчен материал, включително луковици, грудки и туберкули. Разходите за млади дръвчета и храсти за нови насаждения представляват инвестиция и трябва да се включат или в позиция 96 „Трайни насаждения“, или в позиция 100 „Горски масиви“. Разходите за млади дръвчета и храсти обаче за незначителни дейности по повторно пресаждане се считат разходи за счетоводната година и трябва да се посочат в настоящата позиция с изключение на тези, които се отнасят до горските масиви, свързани със земеделското стопанство и те трябва да влязат в позиция 77 „Специфични разходи за лесовъдство“.

73. **Семена и посадъчен материал, произведени и използвани в земеделското стопанство**

Всички семена и посадъчен материал (вкл. луковици, грудки и туберкули), произведени и използвани в земеделското стопанство.

74. **Торове и подобрители на почвата** [1]

Всички закупени торове и подобрители на почвата (например калциеви соли), включително органичен тор, торф и изкуствени торове (с изключение на торовете, произведени в стопанството).

75. **Препарати за растителна защита** [2]

Всички препарати за защита на културите и насажденията срещу вредители и болести, хищници, лошо време и др. (инсектициди, фунгициди, хербициди, стръв с отрова, плашила за птици, съоръжения срещу градушка, защита от слана и др.). Ако дейностите по растителна защита се извършват от предприемач и ако разходите за използване на препаратите за защита не са известни поотделно, общата сума трябва да се включи в позиция 60 „Външни услуги“.

76. **Други специфични разходи за растениевъдството (включително постоянни ливади и пасища)**

Всички разходи, имащи пряка връзка с производството на реколтата, за които няма отделно място в останалите разходни позиции: материали за опаковка и връзване, канапи и въжета, разходи за анализ на почвата, разходи за съревнование на култури, пластмасови покрития (например за отглеждане на ягоди), средства за растително съхранение и преработка на продукцията, складиране и подготовка на растителната продукция за пазара, извършени извън стопанството, маркетингови разходи за продуктите на земеделското стопанство, платени суми за покупка на продукция на зелено или наем на земя за период под 1 година за отглеждане на търгуеми култури, извънредни покупки, допълващи растителната продукция на стопанството (например грозде), преработена в стопанството и други.

---

[1] Обикновени препарати, използвани за почистване на оборудването се дават в позиция 61 „Текущо поддържане на машините и оборудването“.

[2] Торовете и обогатителите на почвата, както и средствата за защита на горските масиви, свързани със земеделското стопанство влизат в позиция 77 „Специфични разходи за лесовъдството“.

77. **Специфични разходи за лесовъдство**

Торове, средства за защита, разни специфични разходи. Разходите за работна сила, външни услуги и механизация не се включват тук; те се включват в съответните разходни позиции.

78. **Текущо поддържане на сградите и подобренията на земята**

Поддържането на наетите сгради и подобренията на земята, включващи оранжерии, парници и подпори. Покупката на строителни материали за текущо поддържане на сградите влизат в тази позиция ([1]).

Цената на основните ремонтни работи на сградите, която увеличава тяхната стойност (основна поддръжка), не се включва в тази позиция дори и разходите за тази работа да са поети от наемателя (виж указанията за плащането на аренда, позиция 85). Тези разходи се отразяват в позиция 98 „Сгради на земеделското стопанство“.

79. **Електроенергия**

Консумацията на електрическа енергия за всички цели на земеделското стопанство.

80. **Горива за отопление**

Консумацията на горивата за отопление за всички цели на земеделското стопанство, включително и отоплението на оранжериите.

81. **Вода**

Разходите за свързване с водопроводната мрежа и консумацията на вода за всички цели на земеделското стопанство, включително напояване. (Разходите за използване на водните съоръжения, собственост на земеделското стопанство, влизат в съответните позиции: амортизация на машините и оборудването, текущо поддържане на машините и оборудването, горива, електроенергия).

82. **Застраховка**

Всички застрахователни премии, покриващи рисковете на земеделското стопанство, като например задължения на собственика към трето лице, пожар, наводнение, застраховка на животните или на реколтата от повреждане и др., с изключение на застрахователните премии, покриващи трудови злополуки, посочени в позиция 59 и застрахователните премии относно сградите на стопанството, заети от стопанина, които, в случай на наемане на стопанството, се плащат обикновено от собственика на земята. Последните (ако е необходимо се оценяват) се посочват в позиция 87.

83. **Данъци на земеделското стопанство и други дължими суми**

Всички данъци и други задължения, отнасящи се до земеделското стопанство, включително наложените във връзка с мерките за защита на околната среда, но изключващи ДДС и наложените поземлени данъци, данъци върху сградите или работната ръка. Личните данъци на стопанина не се смятат като разходи на земеделското стопанство.

84. **Други общи разходи**

Всички други режийни разноски, които не са споменати в предходните позиции (възнаграждение на счетоводителите, секретарски услуги и офис разходи, телефонни такси, различни участия и доброволни вноски и др.)

85. **Плащане на рента**

Плащането на рента (в пари или в натура) за наетата земя и сгради. Тази позиция включва разходите, които са платени от наемателя от името или вместо собственика (например поземлен данък и амортизация във връзка с основни ремонтни работи, разходите за които са поети от наемателя) и които не могат да му бъдат възстановени. Включва се само онази част от приходите от наема на къщата на наемателя, която се използва за нуждите на стопанството (когато тя е част от арендата).

86. **Стойност на отдаване под наем на земята и сградите стопанисвани от собственика или изполичаря**

Сумата на рентата, плащана текущо за сравнима земя (включваща сградите, насажденията и горските масиви), която включва само онази част от приходите от наема на къщата за живеене на наемателя, която се използва за нуждите на стопанството (когато тя е част от арендата).

([1]) Покупката на строителни материали за нови инвестиции трябва да се посочи в колона „инвестиции“ на позиция 94 „Селскостопанска земя и сгради на стопанството“, 97 „Подобрения на земята“ и/или 98 „Сгради на земеделското стопанство“.

Приходите от отдаване под наем на всички сгради, принадлежащи на стопанина, но разположени върху наета земя, също се включват в тази позиция. Ако не е уговорено друго, приходите от отдаването под наем на тези сгради се определя на базата на действителните разходи (амортизация и лихви, данъци и застраховка).

87. **Застраховки за сградите на земеделското стопанство**

Застрахователните премии (пожар, наводнение и др.) за сградите във владение на стопанина, които в случай на нието земеделско стопанство се плащат обикновено от собственика на земята. Ако всички застраховки са покрити от една полица, се изчислява частта от премиите, отнасящи се до сградите на стопанството.

88. **Данъци и други разходи за земята и сградите**

Данъците, таксите и другите разходи, плащани във връзка със собствеността на земеделската земя и сградите във владение на собственика и на изполица.

89. **Платени лихви и финансови разходи**

Лихвите и финансовите разходи на заемния капитал (заеми), получени за целите на земеделското стопанство ([1]).

Ако данните са налични по счетоводните сметки на земеделското стопанство, следва да се предоставят също и следните детайли.

90. **Платени лихви и финансови разходи по заеми, получени за покупка на земя и сгради** ([1])

91. От които: *лихви и финансови разходи, платени по заеми, получени за покупка на земя* ([1])

92. **Лихви и финансови разходи, платени по заеми, получени за финансиране на оборотния капитал (животни, машини и оборудване и оборотни средства) и на кредиторите** ([1])**.**

93. **Обща сума**

Общата сума на позиции от 59 до 89.

Ж. ЗЕМЯ И СГРАДИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ И ОБОРОТЕН КАПИТАЛ

Изисква се следното разпределение:

94. **Земеделска земя и сгради на стопанството**

Общата сума на позиции от 95 до 99 (по-долу). Позиции 95, 97, 98 и 99 трябва да се попълнят, когато съответните данни са налични по сметките.

95. **Земеделска земя**

Собствена земеделска земя използвана от земеделското стопанство ([2]).

96. **Трайни насаждения**

Всички насаждения (с изключение на високостеблените и нискостеблените гори), принадлежащи на стопанина, независимо от вида владение на земята.

97. **Подобрения върху земята**

Подобренията върху земята (например: огради, дренажни инсталации, принадлежащи на стопанина), независимо от вида владение на земята ([2]).

([1]) Когато тази информация не е налична по сметките на земеделското стопанство, във въпросното празно поле се записва цифрата 1.

([2]) Когато тази информация не е налична по сметките на земеделското стопанство, във въпросното празно поле се записва цифрата 1. Дори и в такъв случай, съответните данни трябва да се включат в данните в позиция 94. Съответната сума по позиции 97, 98 и евентуално 99 подлежат на амортизации.

98. **Сгради на земеделското стопанство**

Сгради, принадлежащи на стопанина, независимо от вида владение на земята ([1]).

99. **Разходи по придобиване**

Адвокатски хонорари, такси за регистрация и др., отнасящи се до придобиването на селскостопанска земя или сгради на стопанството ([1]).

100. **Горски масиви, включително дървен материал, маркиран за сеч**

Собствени горски масиви, включени в земеделското стопанство, както и съответните разходи по придобиването.

101. **Машини и оборудване**

Трактори, мотокултиватори, камиони, коли за превози, автомобили ([2]), основно и второстепенно земеделско оборудване.

102. **Оборотен капитал**

Оборотният капитал се състои от следното:

а) стоки на склад,

продукция на стопанството и складови запаси;

б) друг оборотен капитал;

— незавършено производство (ограничено до стойността на торовете, на почвените подобрители, семената и посадъчния материал, използвани за есенните култури, с изключение на посадъчния материал за трайните насаждения),

— земеделски акционерен капитал (дялове в кооперативни и други организации, чиито услуги се ползват от стопанството);

— различни дебитори;

краткосрочни вземания във връзка с реализацията на продукцията или с дълготрайни активи, или с предоставяне на услуги,

авансово платени суми за стоки и услуги,

— касови наличности (в касата, в банката, в пощенска джиро сметка), необходими за работата на стопанството.

Получените лихви по банковите сметки следва да се включат в позиция 178.

Когато не е възможно да се определи точната сума на оборотния капитал, може да се направи обща оценка. Тя обикновено се състои в оценка на средния капитал, инвестиран в производствения процес, като се държи сметка за продължителността на инвестицията. В този случай общата сума на оборотния капитал при оценката в началото и в края на отчетния период е една и съща.

103. **Обща сума**

Общата сума на позиции 94, 100, 101 и 102.

Следните данни трябва да се посочат във всяка позиция:

Стойност на придобиване (колони 1 и 2)

Стойността на придобиване трябва да се уточни, когато амортизацията е определена на базата на тази стойност, т.е. платената сума при закупуване на въпросните активи. Когато придобиването на активи е дало повод за отпускане на помощ или субсидия, разходите за закупуване се включват в колона 1, преди приспадането на получената помощ или субсидия, а сумата на помощта или субсидията - в колона 2.

Оценка на активите в началото на периода (колона 3)

Стойността на активите в деня на оценката. За активите, предмет на амортизация (включително всички основни ремонтни работи които вече са извършени), счетоводната стойност се определя съгласно периода на амортизация, който остава да изтече. Счетоводната стойност се изчислява на същата база като амортизация, т.е.:

([1]) Когато тази информация не е налична по сметките на земеделското стопанство, във въпросното празно поле се записва цифрата 1. Дори и в такъв случай, съответните данни трябва да се включат в данните в позиция 94. Съответната сума по позиции 97, 98 и евентуално 99 подлежат на амортизации.

([2]) Виж също по-долу „стойност при оценка на активите в началото на периода“.

— или възстановителната стойност (1),

— или стойността на придобиване.

Земята се оценява на базата на цените (цената по разходите за придобиване), прилагани в региона за земя, която не е под аренда и е в подобно състояние и качество, и е обект на търговия за селскостопански цели (оценките, направени в случай на прехвърляне на собствеността между роднини не се вземат под внимание при определянето на стойността) (2).

Когато разходите на частни автомобили, използвани за целите на земеделското стопанство са разделени между позиции 61 (текущо поддържане на оборудването) и 62 (горива и смазочни материали), делът на стопанската дейност на земеделското стопанство в стойността на автомобилите се включва в машини и оборудване. Ако обаче разходите за използване на частните автомобили за целите на земеделското стопанство се изчислява условно (виж позиция 63), частните автомобили не се включват в машини и оборудване.

Инвестиции (колони 4 и 5)

Общите разходи за покупките, основните ремонтни работи и създаване на дълготрайни активи през счетоводната година. Когато безвъзмездните помощи и субсидиите са получени във връзка с тези инвестиции, изразходваната сума преди приспадането на тези безвъзмездни помощи и субсидии влиза в колона 4, а стойността на помощите и субсидиите – в колона 5.

Покупките на второстепенни машини и оборудване, както и на млади дървета и храсти за незначителни дейности по повторно засаждане не се включват в тези колони, а влизат в разходите за счетоводната година (сравни позиция 61 „Текущо поддържане на машините и оборудването“, позиция 72 „Закупени семена и посадъчен материал“, позиция 77 „Специфични разходи за лесовъдство“).

Когато плащането е направено с облигации с фиксиран лихвен процент, те се оценяват на базата на тяхната парична стойност.

Продажби (колона 6)

Общите продажби на активи през счетоводната година.

Амортизация (колона 7)

Амортизацията, която трябва да се посочи, представлява действителната стойност на амортизацията за счетоводната година, както е показана по сметките. Тя може да се определи (в зависимост от държавата-членка) на базата на:

а) възстановителната стойност (т.е. стойността по текущи цени на подобни активи); или

б) стойността на придобиване.

Когато се прилага вторият метод, покупната стойност се включва в колони 1 и 2 (сравни указанията за тези колони).

Амортизация на трайни насаждения

Разходите за млади дръвчета и храсти за нови насаждения представляват основно средство, обект на амортизация.

Само трайните насаждения, които са собственост на стопанина (независимо от вида владение на земята), са обект на амортизация.

Следните ставки на линейна амортизация се дават като указание:

Насаждения			Годишна амортизационна ставка (%)
Ябълка	нискостеблени	< 750 дървета/ха	7
		750 до 1 500 дървета/ха	8
		> 1 500 дървета/ха	10
	средностеблени		5
	високостеблени		4

(1) Възстановителната стойност (покупна цена на подобен актив по текущи цени) може да се определи или на базата на текущи цени, или на базата на ценови индекс (общ или специфичен) за въпросните активи (машини, сгради и др.).

(2) В Германия и Ирландия земята се оценява на базата на нейната стойност за селскостопански цели. Въпросните агенции за връзка информират Комисията за метода, който се използва за оценяване на земята в различните райони и за всички налични статистически данни за съответните пазарни стойности.

Насаждения		Годишна амортизационна ставка (%)
Круша	нискостеблени	6
	средностеблени	5
	високостеблени	4
Дюля		6
Череша	нискостеблени	7
	средностеблени	6
	високостеблени	5
Слива	нискостеблени	10
	средностеблени	7
	високостеблени	5
Кайсия	средностеблени	7
Праскова	нискостеблени	12
	средностеблени	10
Орех	нискостеблени	4
	средностеблени	4
	високостеблени	4
Лешник	средностеблени	7
Бадем	средностеблени	4
Цариградско грозде	храст	12
Френско грозде	храст	12
Смокиня	средностеблени	5
Опунция	средностеблени	4
Diospyros Virginiana	средностеблени	10
Лоза	приземни	7
	полувисоки	6
	високостеблени	5
Маслина	средностеблени	5
	високостеблени	2
Цитрусово дърво		4
Малина		15
Къпина		15
Артишок		20
Аспержа		20
Ягода		30
Реве		8

Амортизация на сградите на земеделското стопанство, конструкции и подобрения върху земята

Амортизация на сградите на земеделското стопанство, конструкции (включително оранжерии и парници) и подобрения върху земята, принадлежащи на стопанина, независимо от вида владение на земята.

Следните ставки на амортизация са дадени за указание.

Сгради и конструкции	Годишна амортизационна ставка (%)
Дървени	5
Дървени на здрава основа	4
Постоянни	2
Оранжерии	7,5
Парници	10
Отоплителни инсталации	7,5

Амортизация на машини и оборудване

Машините и оборудването, обект на амортизация,са тези, чиято стойност като нови е по-голяма от 100 европейски отчетни единици ([1]). Амортизацията на второстепенно оборудване с по-малка стойност не трябва да се изчислява; покупки на такова оборудване следва да се третират директно като разходи за счетоводната година (позиция 61 „Текущо поддържане на машините и оборудването“).

Основните ремонтни работи, които ефективно увеличават стойността на машините и оборудването в сравнение с тяхната стойност преди ремонта, се включват също в тази позиция, или като неделима част от амортизацията на машините и оборудването, която, в такъв случай, ще държи сметка за удължената годност (дължаща се на ремонтните работи) на въпросните активи, или чрез разпределянето на разходите на основните ремонтни работи за няколко последователни години.

Сумата на годишната амортизация може да се изчисли според линейния или дегресивния метод.

Процентът на амортизация се определя от различни фактори, които най-вече зависят от специфичните условия на региона и на въпросната продукция (годишен процент на използване), но също и от техническия прогрес. С оглед произтичащите различия в амортизацията от един регион до друг и даже от едно стопанство до друго, счетоводните служби могат да изберат проценти за всеки вид от машините или оборудването, съответстващи на региона или стопанството, като целта е възможно по-голямо доближаване до действителната амортизация в стойността на машините.

Дадени са следните амортизационни ставки като указание:

Машини и оборудване	Годишна амортизационна ставка (%)	
	Линеен метод	Дегресивен метод
Автомобили, камиони, коли за превоз и други самоходни транспортни средства	15	32
Трактори, мотокултиватори и самоходни машини	12.5	26
Оборудване, теглено от трактори	7.5	17
Оборудване, теглено от животни	5	12
Други машини, оборудване и инсталации	7.5	17

Оценка на активите в края на периода (колона 8)

Счетоводната стойност на активите в края на периода.

([1]) Около 300 германски марки, 550 френски франка, 100 000 италиански лири, 350 гулдена, 5 000 люксембургски/белгийски франка, 750 датски крони, 60 английски лири.

3. ЗАЕМИ

Посочените суми следва да се отнасят само до сумите, които още не са погасени, т.е. заемите, намалени с вече извършените погашения. Заемите под формата на облигации с фиксиран лихвен процент се оценяват по номиналната им стойност.

Заемите се посочват съгласно продължителността им, т.е.:

104. **Дългосрочни и средносрочни заеми**

Заеми, свързани със стопанството с продължителност от една година и повече ([1]).

105. **Краткосрочни заеми и дългове**

Заеми, свързани със стопанството за по-малко от една година, дългове и непогасени плащания ([1]).

106. **Общо**

Общата сума на позиции 104 и 105 ([1]).

Ако има налични данни по счетоводните сметки на земеделското стопанство, трябва да се направи следното разпределение на заемите в зависимост от целта им, т.е.:

— заеми за земя и сгради (колони 2 и 6) ([1]),

от които: заеми за покупката на земя (колони 3 и 7) ([1]);

— заеми за оборотен капитал (колони 4 и 8) ([1]).

Сумата от тези пера отговаря на сумите, показани в колони 1 (= колони 2 + 4) и 5 (= колони 6 + 8).

И. ДАНЪК ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ (ДДС)

Данните в парично изражение във формуляра на земеделско стопанство се посочват според съответните държави-членки:

— или без ДДС; този метод трябва да се прилага за всички стопанства, обект на нормалната система,

— или с ДДС. Държавите-членки, в които се използва този метод, предоставят годишно, с компютърни средства, съдържащи счетоводните данни за годината, списък на ставките на ДДС, прилагани през годината за всяка позиция от статистическия отчет.

Трябва да се предоставят следните подробности относно ДДС:

а) за всяко стопанство:

107. **Системата на ДДС**

Системата на ДДС (пореден номер 400), на която стопанството е обект, се посочва с цифров код в следния списък:

	Цифров код
ГЕРМАНИЯ	
Pauschierender Betrieb	1
Optierender Betrieb	2
Предприятие за производство на напитки	3
Предприятие с малък оборот	4

([1]) Когато тази информация не е налична по сметките на земеделското стопанство, в посоченото свободно поле се въвежда цифрата 1.

	Цифров код
БЕЛГИЯ	
Обикновен режим	
— задължителен	1
— по избор	2
Селскостопански режим	3
ФРАНЦИЯ	
ДДС по избор с разрешение за живите животни	2
Пазарен режим на възстановяване	3
Подразделение на системата на ДДС (пореден номер 401) (1)	
Без задължителен ДДС върху свързаните дейности	0
Със задължителен ДДС върху свързаните дейности	1
ИТАЛИЯ	
Специален селскостопански режим	
— задължителен	1
— обикновен	2
Обикновен режим	3
ЛЮКСЕМБУРГ	
Обикновен режим	
— задължителен	1
— по избор	2
Пазарен режим на селското стопанство	3
НИДЕРЛАНДЦЯ	
Общ режим	
— задължителен	1
— при поискване	2
Земеделски режим	3
ДАНИЯ	
Moms	1
ИРЛАНДИЯ	
Освободен	1
ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО	
Освободен	1
Режим на регистрация	2

б) за стопанства, обект на селскостопанската система (или подобни системи (2) и отчетни стойности в парично изражение без ДДС, и за стопанствата, обект на нормалната система в държавите-членки, където ДДС върху стоките включва компенсация от друго естество (напр. компенсация за ревалоризация на валутата):

108. **ДДС върху продажбите**

Събраното ДДС върху продадените продукти през счетоводната година.

(1) За другите страни тази позиция (пореден номер 401) не се използва.

(2) Тази система има за цел да даде пълна компенсация за платения ДДС върху покупката на стоки и услуги по текущи цени и върху инвестициите.Следователно компенсацията не е непременно извършена в пълен размер всяка година за всяко стопанство.

109. **ДДС върху покупките**

Платеното ДДС върху текущата покупка на стоки и услуги през счетоводната година.

В Италия тази позиция включва също платеното ДДС на данъчните власти на пропорционална основа за продукти от втората част на италианския списък на селскостопански продукти.

110. **ДДС върху инвестициите**

Платеното ДДС през счетоводната година върху покупката на основен капитал (инвестиции) (с изключение на невъзстановимото ДДС в случай на стопанства, обект на нормалната система през преходния период) [1].

111. **Възстановено ДДС от данъчните власти**

Възстановената сума.

Й. БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОМОЩИ И СУБСИДИИ

Безвъзмездните помощи и субсидиите, които се включват в позиции 112 до 119 са тези, които са били отпуснати от публични фондове и са имали за резултат определени постъпления, с изключение на безвъзмездните помощ и субсидиите, свързани с инвестиции, които влизат в позиции от 94 до 103.

112. **Безвъзмездни помощи и субсидии за животните и продуктите**

Сумата на помощите и субсидиите за животните и продуктите, изброени в позиции от 51 до 58 и от 120 до 311, включително получените в течение на счетоводната година, но отнасящи се до предишни години.

113. От които: детайли за общата сума за позиция 112 според категориите животни (позиции от 51 до 58) и продукти (позиции от 120 до 311), където съответните данни са налични по сметките.

114. **Безвъзмездни помощи и субсидии за разходи**

Сумата на помощите и субсидиите във връзка с разходите (позиции от 59 до 92).

115. От които: детайли за общата сума на позиция 114, според вида разходи (позиции от 59 до 92), където съответните данни са налични по сметките.

116. **Безвъзмездни помощи и субсидии за покупка на животни**

Сумата на помощите и субсидиите за покупката на животни (колона 1 от позиция 51 до 58).

117. От които: детайли за общата сума за позиция 116 според категориите животни (позиции от 51 до 58), където съответните данни са налични по сметките.

118. **Общо**

Сумата от позиции 112, 114 и 116.

119. **От които:** безвъзмездни помощи и субсидии за бедствия

Общата сума от специалните помощи и субсидии, плащани директно на земеделския стопанин след селскостопански бедствия и вече включени в позиция 118.

---

[1] Това невъзстановимо ДДС се включва в стойността на инвестициите.

К. ПРОДУКЦИЯ (с изключение на животните)

Данните за продукцията трябва да се предоставят във всяка от следните позиции:

120. Обикновена пшеница и лимец
121. Твърда пшеница
122. Ръж (включително смес от пшеница и ръж)
123. Ечемик
124. Овес
125. Смес от летни зърнени култури
126. Царевица за зърно (включително влажна царевица за зърно)

} включително семена

127. Ориз
128. Други зърнени култури
129. Сухи варива (включително семената и смесите от сухи варива със зърнени култури)
130. Картофи (включително ранни картофи и семена)
131. Захарно цвекло (с изключение на семената)
132. Маслодайни култури (включително семената)
133. Хмел (с изключение на семената)
134. Тютюн (с изключение на семената)
135. Други индустриални култури (с изключение на семената) (1)
136. Полски пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани на открито: култури, отглеждани в сеитбообращение със земеделски култури (2)
137. Пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани в зеленчукови градини на открито (основна площ): култури, отглеждани с други градински култури и под съкратена система на сеитбообращение с почти непрекъснато използване на земята и с няколко реколти годишно (2)
138. Пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди в оранжерии (основна площ): култури, отглеждани върху закрити площи през целия или по-голямата част от вегетативния период (оранжерии, парници, отоплени пластмасови тунели; при многоетажните парници се отчита само основната площ). Култури, отглеждани в неотоплявани пластмасови тунели, стъклени покрития и преносими топлилници не се считат за култури, отглеждани в оранжерии (2)
139. Гъби: общата площ на последователните култури (основна площ Х брой пълни реколти) следва да се дава в квадратни метри. Тази площ не се включва в общата площ (позиция 183)
140. Цветя и декоративни растения отглеждани на открито (с изключение на разсадници) (основна площ) (3)
141. Цветя и декоративни растения отглеждани в оранжерии (3) (основна площ)
142. Семена от тревни фуражни култури (бобови и житни треви)
143. Други семена (градински семена, семена и посадъчен материал за култури от обработваемата земя, с изключение на зърнени култури, сушени варива, картофи, маслодайни култури и семена от тревни фуражни култури)
144. Фуражни корени и brassica (кръмно цвекло, шведска ряпа, фуражни моркови и фуражна ряпа, полусладко кръмно цвекло, други фуражни корени и зелеви) (с изключение на семената)
145. Други фуражни култури: всички зелени фуражи, отглеждани в сеитбообращение и които заемат същата земя за по-малко от пет години (едногодишни или многогодишни фуражни култури, с изключение на временно затревените площи)

(1) Виж позиции 184 и 185.
(2) Виж позиции от 186 до 231.
(3) Виж позиции от 232 до 243.

146. Угари: земя в система на сеитбообращение, обработвана или друга, не даваща никаква реколта през счетоводната година

147. Временно затревени площи: трева, засята на обработваема земя за по-малко от пет години и използвана като зелен фураж; включително площи на по-малко от една година. Общата сума от продажбата на сено и/или трева от тази площ следва да се посочи в тази позиция

148. Други земеделски култури, невключени в позиции от 120 до 147

149. Земя подготвена за сеитба, дадена под наем на други, включително земя предоставена на работници като заплащане в натура

150. Ливади и постоянни пасища: използвана земеделска площ, необработвана в система на сеитбообращение, но постоянно (за пет и повече години) предназначена за производство на зелени фуражни култури, засети или в диво състояние, обикновено наторявани и обработвана. Общата сума от продажбата на сено и/или трева от тази площ следва да се посочи в тази позиция

151. Нископродуктивни пасища: бедни пасища, включващи храсталаци, обикновено ненаторявани и необработвани

152. Плодни и ягодоплодни овощни градини ([1])

153. Цитрусови овощни градини ([2])

154. Маслинови гори ([3])

155. Лозови насаждения ([4])

156. Трайни насаждения, отглеждани в оранжерия

157. Разсадници: включително лозови маточници; с изключение на горски разсадници за нуждите на стопанството

158. Други трайни насаждения (върба, дзука, бамбук и други)

159. Отглеждане на млади насаждения, оценявано на база стойност на производствените ресурси (вземат се предвид само насаждения, недостигнали пълно плододаване)

160. Продукти, претърпели преработка, които не са отделно упоменати ([5])

161. Странични продукти от земеделски култури ([6])

162. Краве мляко

163. Продукти от краве мляко

164. Биволско мляко

165. Продукти от биволско мляко

166. Вълна

167. Овче мляко и продукти от него

168. Козе мляко и продукти от него

169. Яйца от кокошки

170. Други животински продукти (продаден тор, естествено осеменяване, яйца с изключение на кокоши и други)

171. Отглеждане на животни по договор: сумата на приходите за отглеждане на животни по договор, съответстващо предимно на плащане за предоставени услуги и когато собственикът не поема икономическия риск, свързан обикновено с отглеждането и угояването на тези животни ([7])

172. Нередовно отдаване под наем на засети с фуражни култури площи и пасища

([1]) Виж позиции от 244 до 274.
([2]) Виж позиции от 275 до 280.
([3]) Виж позиции от 281 до 284.
([4]) Виж позиции от 285 до 291.
([5]) Виж позиции от 292 до 298.
([6]) Виж позиции от 299 до 306.
([7]) Виж позиции от 307 до 311.

173. Залесена площ: земя, покрита с гори, включително разсадници, намиращи се в гората, както и тополови насаждения. Отделни дървета, храсти или алеи не се включват в залесената площ и съответните им площи се включват в земята около тях. Залесената площ се отчита, ако е стопанисвана от собственика, ако се поддържа от наети от стопанството работници с оборудване на стопанството и/или ако продуктите от нея се използват в земеделското стопанство

174. Продажби на отсечени дървета: стойност на продажбите на дървета, включително използвани от земеделското стопанство през счетоводната година

175. Продажби на неотсечени дървета: стойност на продажбите на неотсечени дървета през счетоводната година

176. Други продукти от горското стопанство: стойност на продажбите на продукти от горското стопанство, с изключение на дървета (корк, борова смола и други)

177. Извършени външни услуги, включително отдаване под наем на оборудване

178. Лихви от ликвидни активи в банковата сметка на собственика, необходими за текущо управление на стопанството. Тази позиция не се попълва, ако оборотният капитал се определя условно (виж също указанията за оборотния капитал, позиция 102)

179. Туризъм: в някои случаи, когато туризмът припокрива земеделската дейност в стопанството до такава степен, че на практика е невъзможно разграничаването на тези дейности, и когато в резултат на това, съответните разходи и положеният труд се отнасят към съответните позиции, постъпленията от тази дейност се въвеждат в тази позиция. Те включват наем от туристи (къмпинги, къщи за летуване, приспособления за езда, лов, риболов и други)

180. Приходите, отнасящи се за предходните счетоводни години: суми, получени през годината, отнасящи се за предходни счетоводни години, невключени в дължимите суми за тези счетоводни години (безвъзмездните помощи и субсидиите, отнасящи се предишни счетоводни години следва да се посочат в позиции от 112 до 119, или където е приложимо - от 94 до 103 в случай на помощи и субсидии, свързани с инвестиции).

181. Други продукти и приходи: продукти и приходи, неупоменати по-горе: приходи от наеми на жилища за работници (оценени на база съответни разходи), създаване на дълготрайни активи (приблизителната оценка на всички разходи за създаването на дълготрайни активи, отнесени към текущите разходи на земеделското стопанство: виж параграф б) от „Общите дефиниции и указания“), получени компенсации, които не могат да бъдат отнесени към отделни продукти или приспаднати от разходи и други.

182. Други площи: всички други площи, като семейни градини, земя, върху която има сгради, пътища, дворове за животни, блата и други

183. Общо: сумата на горепосочените позиции; сумата от площите обаче не включва площи, използвани за последователно отглеждане на култури или гъби. Така сумата от площите представлява общата площ на стопанството

Ако съответните данни са налични по сметките, в позиции 135, 136, 137, 138, 140, 141, 152, 153, 154, 155, 160, 161, 171 трябва да се укаже както следва. Само най-важните данни се дават отделно; по-маловажните продукти се комбинират в съответните позиции „Други“ (позиции 185, 231, 237, 242, 274, 284, 291, 298, 306, 311)

Детайли по позиция 135:

184. Медицински растения, подправки, етерично-маслени, кимион, канарено семе, шафран, сладко сорго, обикновено просо (с изключение на семената)

185. Други технически култури (с изключение на семената)

Детайли на позиции 136, 137, 138:

186. Зеле за човешка консумация

187. Брюкселско зеле

188. Карфиол

189. Алабаш

190. Броколи

191. Червено цвекло

192. Листа цвекло

193. Моркови

194. Пащърнак

195. Козя брада, испански кокеш

196. Кервиз, вид целина с едри глави

197. Магданоз

198. Копър

199. Праз лук

200. Чесън лук и шалот

201. Планински лук

202. Лук

203. Салатна маруля (къдрава маруля и салатка)

204. Градинска маруля

205. Градинска жлъчка

206. Спанак

207. Градинска лобода

208. Зелен грах

209. Зелен боб

210. Бакла

211. Аспержи

212. Салатна цикория

213. Дива цикория

214. Артишок

215. Cynara cardunculus

216. Краставици

217. Корнишони

218. Ревен

219. Патладжани

220. Сладки пиперки

221. Дини

222. Тикви

223. Тиквички

224. Хрян

225. Репи и шведски репи от всички видове за човешка консумация

226. Репички

227. Кресон

228. Домати

229. Пъпеши

230. Ягоди

231. Други пресни зеленчуци

Детайли на позиции 140, 141:

232. Луковици от лалета

233. Луковици от нарциси

234. Луковици от гладиоли

235. Луковици от зюмбюли

236. Луковици от крин

237. Луковици, грудки и туберкули от други цветя

238. Рози (рязан цвят)

239. Карамфили (рязан цвят)

240. Хризантеми (рязан цвят)

241. Лалета (рязан цвят)

242. Рязан цвят от други цветя и декоративни растения

243. Саксийни декоративни растения

Детайли на позиция 152:

244. Ябълки, с изключение на тези, които са за ябълково вино (високостеблени дървета)

245. Ябълки, с изключение на тези, които са за ябълково вино (нискостеблени дървета)

246. Ябълки за ябълково вино

247. Круши, с изключение на тези за крушево вино (високостеблени дървета)

248. Круши, с изключение на тези за крушево вино (нискостеблени дървета)

249. Круши за крушево вино

250. Дюли

251. Череши

252. Сливи (включително червени джанки, ренклод, мирабел)

253. Кайсии

254. Праскови

255. Орехи

256. Лешници

257. Бадеми

258. Сладки кестени

259. Шам фъстък

260. Червено и бяло френско грозде

261. Касис

262. Малини

263. Цариградско грозде

264. Къпини

265. Черница

266. Смокиня

267. Мушмула

268. Плод на Diospyros Virginiana

269. Рожков

270. Оскруша

271. Нар

272. Ядки от борови шишарки

273. Опунция

274. Други плодове

Детайли на позиция 153:

275. Портокали

276. Тангерини и мандарини

277. Лимони

278. Китра, кисел портокал

279. Citrus medica

280. Бергамот

Детайли на позиция 154:

281. Трапезни маслини

282. Маслини за производство на маслиново масло

283. Маслиново масло

284. Други маслинови продукти

Детайли на позиция 155:

285. Десертно грозде

286. Грозде за производство на висококачествени вина (висококачествени вина, произведени в район с контролирано наименование)

287. Грозде за вина (обикновени вина)

288. Гроздова шира

289. Висококачествени вина (висококачествени вина, произведени в район с контролирано наименование)

290. Трапезни вина (обикновени)

291. Други продукти на лозарството

Детайли на позиция 160:

292. Алкохол от земеделски продукти

293. Други преработени селскостопански продукти

294. Преработени зеленчукови продукти

295. Плодови алкохолни напитки

296. Ябълково вино и крушово вино

297. Други преработени продукти от плодове

298. Други преработени продукти

Детайли на позиция 161:

299. Слама

300. Наземна част на захарно цвекло

301. Други селскостопански вторични продукти

302. Странични продукти от зеленчуци

303. Странични продукти от плодове

304. Странични продукти от лозарството

305. Маслинови странични продукти

306. Други странични продукти

Детайли на позиция 171:

307. Говеда по договор

308. Овце по договор

309. Свине по договор

310. Домашни птици по договор

311. Други животни по договор

Продукти (колона 1)

Продуктите трябва да се посочат във възходящ ред на гореуказаните номера.

Видове култури (колона 2)

Видовете култури и съответните кодове са както следва:

— *Полски култури* (включващи пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани на открито в сеитбообращение със земеделски култури):

код 1 = основни култури

код 2 = комбинирани култури

код 3 = последователни култури

— *Зеленчукови култури и цветя, отглеждани на открито:*

код 4 = { пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани в зеленчукови градини на открито (виж позиция 137)
{ цветя и декоративни растения, отглеждани на открито (виж позиция 140)

— *Култури в оранжерии:*

код 5 = { пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди в оранжерии (виж позиция 138)
{ ветя и декоративни растения в оранжерии (виж позиция 141)

код 0 = неприложим (примери: животински продукти, преработени продукти и вторични продукти).

Основни култури

Основните култури включват:

— основни култури, т.е. култури, които са единствените, отглеждани върху дадена площ през счетоводната година,

— комбинирани култури: култури засети, отглеждани и прибирани заедно, даващи смес като краен продукт,

— културата, имаща най-висока стойност от културите, отглеждани последователно в течение на счетоводната година върху дадена площ, а ако стойностите им са равни, културата, оставаща най-продължително време върху тази площ.

Комбинирани култури

Култури, отглеждани за известно време заедно на една и съща площ, като всяка от тях произвежда различна реколта в течение на счетоводната година. Общата площ се разделя между тези култури в съотношение към площта, фактически заета от всяка от тях.

Последователни култури

Култури, отглеждани една след друга през счетоводната година на дадена площ и които не се разглеждат като основни култури.

Липсващи данни (колона 3)

Код 1 следва да се въвежда, когато площта, заета от дадена култура не е дадена (сравни колона 4), например при продажба на продукция от култури, изкупена на зелено или произхождащи от земя, наета за по-малко от една година, както и в случай на продукция, получена при преработка на закупена животинска или растителна продукция.

Когато поради условията на продажбата действителната продукция не може да бъде посочена в квинтали (колона 5), например при продажба на несъбрана реколта или култури по договор, следва да се въведе код 2 за култури по договор и код 3 - в останалите случаи.

В случай, че и двете данни липсват (площ и действителна продукция в квинтали), следва да се въведе код 4.

Код 0 (неприложим) се въвежда, когато няма липсващи данни.

Площ (колона 4)

Площта следва да се посочва в ара (100 ара = 1 хектар), освен в случаите, когато земята се използва за отглеждане на гъби (общата площ от последователните реколти), която се дава в квадратни метри. Последната не се включва в общата площ (позиция 183).

Площта за всяка растителна култура се дава в тази колона, с изключение на вторичните продукти (позиции 161 и от 299 до 306) и преработени продукти (позиции 160, 283, 284, 288 до 291, 292 до 298). Продуктите, получени от преработката на закупени растителни култури и продукцията от култури изкупена на зелено или произхождащи от земя, наета за по-малко от една година, се дават без да се посочва площта (код 1 следва да се въведе в колона 3 „Липсващи данни“).

За детайлите, отнасящи се за пресни зеленчуци, пъпеши и ягоди (позиции от 186 до 231), цветя и декоративни растения (позиции 232 до 243), отглеждани в зеленчукови градини на открито или на закрито, се посочва действително използваната площ (добивна площ) ([1]). Ако такава информация не е налична по сметките на стопанството, следва да се въведе код 1 в колона 3 „Липсващи данни“.

Продукция за счетоводната година (колона 5)

Количеството животинска и растителна продукция, произведена през счетоводната година (с изключение на всякакви загуби на полето и в земеделското стопанство). Това количество се посочва за основните продукти на стопанството (без вторичните продукти).

Това количество следва да се посочва в квинтали (100 кг) с изключение на яйцата, които се посочват в хиляди броя. При млякото количеството мляко в течно състояние се посочва независимо от формата, в която се реализира: продава се, консумира се в домакинството на земеделското стопанство, използва се за заплащане в натура или се влага в дейността на стопанството (сметана, масло, сирене и др.). Млякото, консумирано от сукалчетата, не се включва в продукцията.

Когато поради условията на продажбата действителната продукция в квинтали не може да бъде определена (виж продажба продукция на зелено и култури по договор), следва да се въведе код 2 в колона 3 „Липсващи данни“ за културите по договор и код 3 в останалите случаи.

Оценка на активите в началото на периода (колона 6)

Стойността на продуктите на склад в началото на счетоводната година, с изключение на животните. Продуктите следва да се оценят на цени франко земеделското стопанство в деня на оценката.

Продажби (колона 7)

Обща стойност на продажбите (независимо дали плащанията са постъпили през счетоводната година) на продукти на склад в началото на счетоводната година и произведени през годината.

Общата стойност на продадените продукти включва стойността на продуктите, върнати обратно в стопанството (обезмаслено мляко, пулп и други). Последната стойност се въвежда също и под разходи на земеделското стопанство.

Всякакви компенсационни плащания (например застрахователни плащания за поражения от градушка) през счетоводната година следва да се добавят към общата стойност на продажбите на съответните продукти там където те могат да бъдат съотнесени към производството на такива продукти; в другите случаи те се въвеждат в позиция 181 „Други продукти и приходи“.

Помощите и субсидиите, получени за продукти през счетоводната година не се включват в общата сума на продажбите: те се въвеждат в позиция 112 (виж указанията за тази позиция). Когато маркетинговите разходи, ако има такива, са известни, те не се приспадат от общата сума на продажбите, а се посочват в позиция 71 „Други специфични разходи за животновъдство“ или 76 „Други специфични разходи за растениевъдство“.

([1]) Пример: ако репичките, а след това - марулите и после праз лука, са отглеждани на едно и също място от 1 ха зеленчукова градина на открито; добивната площ ще бъде три пъти по 1 ха и трябва да се въведе в позиции 226, 203 и 199.

Собствена консумация и заплащане в натура (колона 8)

Продукти, консумирани от домакинството на земеделския стопанин (включително продукти от стопанството, използвани за приготвяне на храна на летовници) и/или използвани за плащане в натура за стоки и услуги (включително възнаграждение в натура). Тези продукти се оценяват на база цени франко земеделското стопанство.

Оценка на активите в края на периода (колона 9)

Стойността на продуктите на склад (в хранилище) в края на отчетната година, с изключение на животните. Продуктите следва да се оценят на цени франко земеделското стопанство в деня на оценката.

Вложени в дейността на стопанството (колона 10)
Стойността франко земеделското стопанство на продуктите на стопанството на склад (в хранилище) в началото на отчетната година и/или произведени през годината, използвани като производствени ресурси в стопанството през годината. Това включва:

— *храна за животните*: стойността франко земеделското стопанство на продаваеми продукти на стопанството (продукти, които се търгуват текущо), използвани през годината като храна за животните. Сламата на стопанството, използвана в това стопанство (като фураж или като постелка) се оценява само ако е продаваем продукт в дадения регион и през разглежданата година. Млякото, консумирано от сукалчетата не се включва като потребление на стопанството.

— *семена*: стойността франко земеделското стопанство на продаваеми продукти на стопанството, използвани през отчетната година като семе за посев на култури.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СЧЕТОВОДНИТЕ ДАННИ НА МАГНИТНИ ЛЕНТИ

А. **Характеристики на магнитната лента**

1. Девет писти и гъстота 6 250, 1 600 и 800 блока на инч.

2. Минимален лимит за междублокови интервали е 0,65 инча или 15,2 мм (стандартна стойност).

3. Всяка единица информация е дума от 32 бинарни бита. Първият бит отляво определя знака:

   — той е нула за положителните числа; в този случай следващите 31 бита дават стойността в „истинска“ двойна система за означаване,

   — той е едно за отрицателните числа; в този случай следващите 31 бита дават стойността в „система за означаване и допълнение до две“.

Б. **Представяне на файл**

1. Магнитната лента съдържа само един файл.

2. Файлът съдържа записи с фиксирана дължина.

3. Обединяването на записите в блокове е допустимо до максимума, приет от ограниченията на компютърната система.

4. Файлът се създава със стандартен системен етикет OS/IBM 360 или 370, или без никакъв системен етикет. Във втория случай той започва и завършва със стандартен знак на лентата OS/IBM 360 или 370. В случая със стандартен етикет, RECFM е VS, VBS, F, FB или U.

5. Последният запис на статистическия отчет може да бъде запис с нормална дължина, но първата единица информация A1 е въведена на 999, а следващите данни са без значение.

6. Магнитната лента е снабдена със следната информация, отбелязана върху кутията на магнитната лента:

   а) в случая на стандартен системен етикет: DSNAME, VOLUME (SER) и RECFM; в останалите случаи: страна, отчетна година, даден номер на записа; ако има такъв;

   б) дължината на записа в байтове ([1]) или LRECL;

   в) дължините на блоковете в байтове или BLKSIZE ([1]);

   г) броя на пистите и гъстотата.

В. **Съдържание на записите, отнасящи се до едно земеделско стопанство**

1. Едно земеделско стопанство се представя от максимум 1 377 данни, от които:

   487 са фиксирани данни (виж Приложение I), следвани от променлив брой групи от 10 данни.

   Този номер се посочва от шестата фиксирана единица информация.

2. Всички данни, отнасящи се до едно стопанство, се предоставят в същия файл,

   — или със запис от 1 377 думи фиксирана дължина с максимум 89 групи от променливи данни,

   — или с максимум от пет записа с фиксирана дължина от 279 думи, попълнени изцяло, с изключение на последния, който съответно се попълва с нули, и с максимум от 88 групи променливи данни (виж таблицата по-долу).

3. С първата единица информация на стопанството се започва нов запис. Краят на едно неизползвано поле в последния запис, отнасящ се за стопанство, се попълва с нули.

([1]) Един байт е равен на 8 бита.

Форма на записите

Брой на записите на стопанство (четвърта единица за информация)	Пореден номер на записа (пета единица за информация)	Съдържание на записите								Дължина на записите	
		Етикет на стопанството		Поле за фиксирани данни		Променлив брой от групи от 10 данни		Значещи нули	Общо данни на запис	В бита	В байта
		Брой данни	Адреси на данните	Брой	Адреси	Брой	Адреси				
Един запис на стопанство											
1	1	5	1 до 5	482	6 до 487	89 × 10 = 890	488 до 1 377	—	1 377	44 064	5 508
Повече от един запис на стопанство											
5 максимум	1	5	1до 5	274	6 до 279	—	—	—	279	8 928	1 116
	2			208	280 до 487	(6 × 10 = 60) + 6 (1)	от 488 до 533	—			
	3			—	—	4 + (27 × 10)	от 554 до 827	—			
	4			—	—	(27 × 10) + 4 (1)	от 828 до 1101	—			
	5			—	—	6 + (26 × 10)	от 1102 до 1367	8			

(1) Информацията, която е част от група от 10 данни, препокриваща два последователни записа или, ако това е последният запис за едно стопанство, полето се попълва с нули.